



KIINANPIONI
'ZHEMCHUZNAYA ROSSIP'

PUUVARTINEN HYBRIDI
'FLORIDA'

KIINANPIONI
'SARAH BERNHARDT'

KIINANPIONI
'JAN VAN LEEUWEN'

ITOH-HYBRIDI
'CALLIE'S MEMORY'

KIINANPIONI
'WLADYSLAWA'

PIONIEN AIKA

Suomen ainoalla vain pioneihin erikoistuneella taimistolla pääsee ihailemaan yli 150 erilaista lajiketta. Suurin osa niistä on parhaimmillaan juhannuksena.

TEKSTI Elina Kilpinen KUVAT Kreetta Järvenpää

KIINANPIONI
'RED SARAH BERNHARDT'

KIINANPIONI
'EWELINA'

KIINANPIONI
'REINE HORTENSE'

KIINANPIONI 'ANGEL'S CHEEKS'

KIINANPIONI
'GREEN HALO'

Kiinanpioni 'Eden's Perfumen' makea tuoksu yltää nenään jo kaukaa. Sen muhkeissa, kerrotuissa kukissa on sekä vaaleanpunaisia että valkoisia terälehtiä: mitä enemmän kukka avautuu, sitä valkoisemmaksi se muuttuu. Hybridipioni 'Henry Bockstoe' ei ole vielä ehtinyt kasvaa kovin isoksi, mutta sen kymmenkunta kukkaa varastavat huomion syvän tummanpunaisella värillään.

Punaisen 'Pink Jazzin' kukat keikkuvat pitkien varsien päässä, ja valkoisen 'Candy Stripen' terälehdissä on violetinpunaisia raitoja. Venäläisen kiinanpioni 'Beloj Parusin' vaaleat terälehdet lepattavat kuin valkoiset purjeet.

Suomen ainoassa pioneihin erikoistuneessa taimistossa Pionien Kodissa on vaikea päättää, mihin katseensa kääntäisi. Kylätielle saakka näkyy, että rapatun rintamamiestalon puutarhassa on laajoja kukkaistutuksia, mutta vasta paikan päällä ymmärtää, kuinka paljon kukkia onkaan.

Näytymäihin on istutettu noin 160 erilaista pionia, jotka on nimikoitu selkeästi pienillä kylteillä.

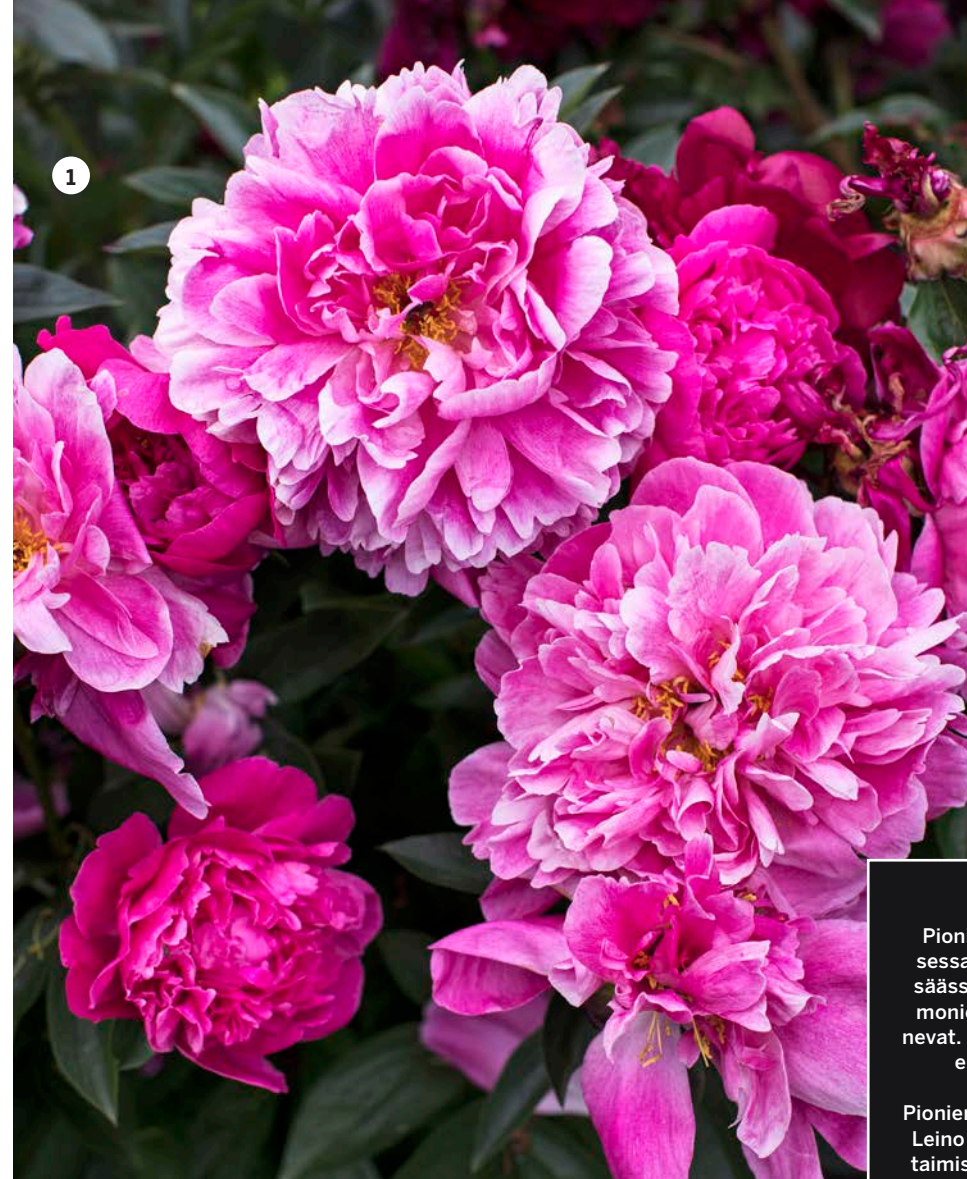
– Emme me kai koskaan ajatelleet, että näytymäistä tulisi näin suuret, mutta olemme halunneet näyttää kävijöille, miltä mikin pioni näyttää kasvaessaan, sanoo perheyrittäjän toinen omistaja **Mikko Uusi-Honko**.

KIINANPIONIEN PARHAASEEN KUKINTA-AIKAAN kesäkuun lopulla puutarha on kuin punasävyinen kukkameri. Suurikukkaiset lajikkeet on tuettu tanakasti. Pienemmissä taimissa nököttää hienostuneesti vain muutama kukka.

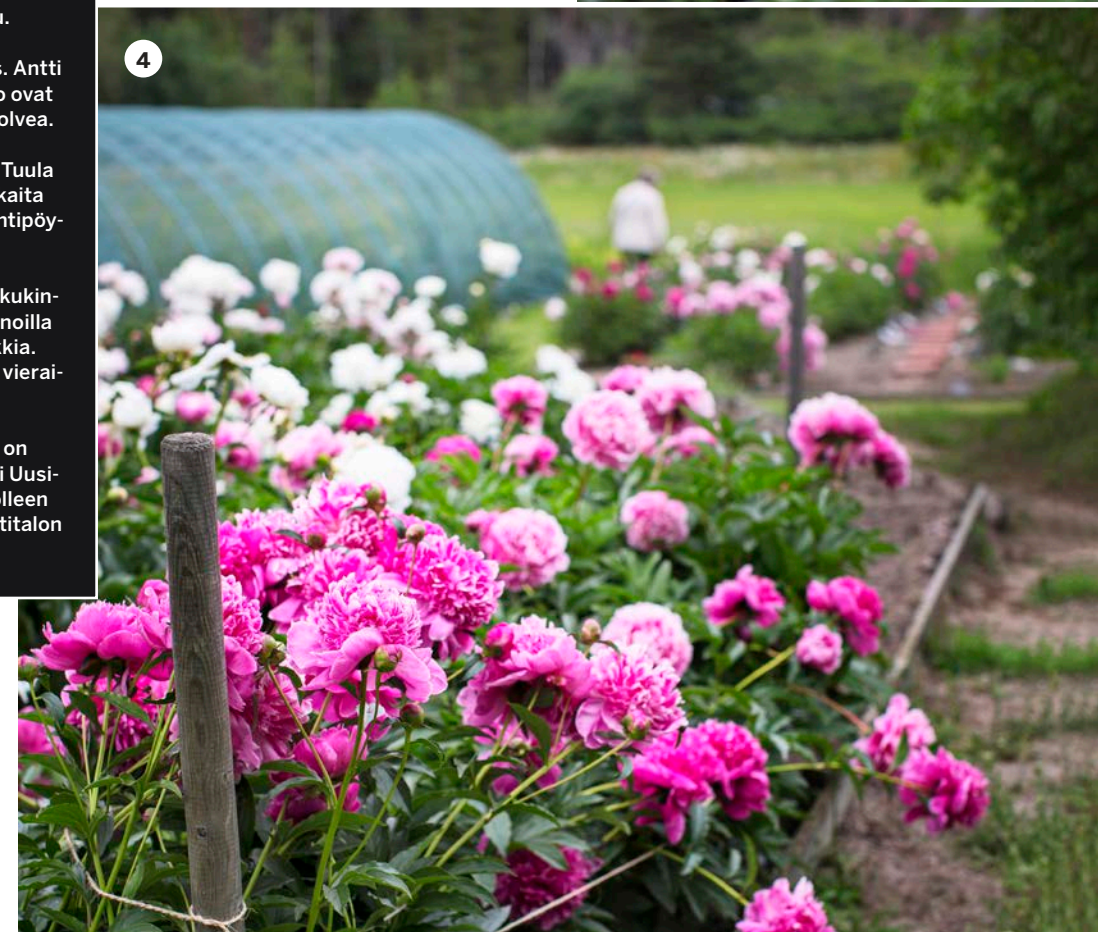
Reunemmalla itoh-hybridit – puu- ja ruohovartisen pionin risteymät – rikkovat vaaleanpunaisen ylivaltaa: pastellinen 'Hillary', korallinvärinen 'Watermelon Wine' sekä keltaiset 'Lollipop' ja 'Bartzella' kääntävät katseita erikoisella värityksellään. Puutarhan laitamille istutetut luonnonlajit, kuolanpionit, tillipionit ja ruusupionit, ovat jo ehtineet kukkia.

RUNSAASTA VALIKOIMASTA HUOLIMATTA kestoosuusikit säilyvät vuodesta toiseen samoina, Mikko sanoo. Ehdottomasti myydyin on suurikukkainen, vaaleanpunainen kiinanpioni 'Sarah Bernhardt'. Toisena tulee valkoinen kiinanpioni 'Festiva Maxima'.

Taimistossa on vaikea päättää, mihin katseensa kääntäisi.



- 1 Pioni säilyy parhaiten poutaisessa, parinkymmenen asteen säässä. Paahtavassa helteessä monien lajikkeiden värit haalenevät. Kuvan kiinanpioni 'Kansas' ei kuitenkaan haalistu.
- 2 Pionien Koti on perheyrittys. Antti Leino ja Henry Uusi-Honko ovat taimiston kolmatta sukupolvea.
- 3 Yrityksen toinen omistaja Tuula Uusi-Honko auttaa asiakkaita lajikkeiden valinnassa myyntipöytien äärellä.
- 4 Kiinanpionien parhaaseen kukinta-aikaan juhannuksen tienoilla näytymäat notkuvat kukkia. Silloin taimisto on suosittu vierailukohde.
- 5 Pionien Kodin taimisto on rakennettu perustaja Matti Uusi-Honkon itselleen ja vaimolleen kodikseen ostaman omakotitalon ympärille.





Pionit työllistävät taimistolla ympäri vuoden. Syksyllä ulkomailta saapuvat juurakot ruukutetaan ja laitetaan kylmävarastoon talveksi. Huhtikuussa taimet siirretään muovitunneleihin kasvamaan, ja myynti alkaa toukokuussa.

– Ihmiset muistelevat mummolan pihalla kukkinutta komeaa pionia. Usein se on ollut juuri 'Sarah Bernhardt', ja sellainen halutaan sitten omaankin pihaan.

Myös muut melko yleiset kiinanpionilajikkeet ovat suosittuja. Yksi selitys on niiden huokea hinta.

”Pionit olivat isän lempikukkia.”

– Kun tavallinen ihminen ostaa pionin, kipuraja kulkee 20 euron paikkeilla, Mikko tietää.

Erikoisemmat itoh-hybridit maksavat 40–50 euroa. Niillekin löytyy ostajansa, ja suosio kasvaa vuosi vuodelta.

– Harrastaja, jolla on jo 80 pionia puutarhassa, haluaa jotain uutta ja erikoisempaa: luonnonlajeja tai itoh-hybridejä.

PIONIEN KOTI SYNTYI 1990-luvun puolivälissä. Mikon isä, nyt jo edesmennyt Matti Uusi-Honko jäi eläkkeelle, ja hänellä oli ajatus ostaa itselleen ja vaimolleen eläkepaikka, jossa voisi ”vähän harrastella kukkia”.

Lounais-Suomesta, Taivassalosta löytyi omakotitalo, jonka pihamaalla nökötti iso kasvihuone. Siinä oli

toiminut perinteinen maaseudun taimitarha, jossa oli myyty niin kesäkukkia, omenapuita, marjapensaita, joulukukkia kuin perennojakin.

Uusi-Hongon perhe – isä, Mikko ja sisko **Tuula**, toinen nykyisistä omistajista – jatkoi taimitarhan pittoa, mutta hyvin pian alkoi erikoistuminen.

– Pioni oli isän lempikukka. Hän halusi keskittyä siihen ja lähti ulkomaille luomaan suhteita ja katselemaan, mistä erilaisia lajikkeita saisi myyntiin, Mikko kertoo.
















Ensin pioneja oli Uusi-Honkojen taimistolla myynnissä 20 erilaista, sitten 50, pian 100. Vuosituhannen vaihteeseen mennessä muut kesäukat ja amppelit olivat jo jääneet sivusaan.

Tänä päivänä erilaisia pioneja on myynnissä noin 120. Niistä nelisenkymmentä lajiketta vaihdetaan vuosittain.

VALKOKUKKAINEN KIINANPIONI 'AIKAINEN' on juhannuksen jälkeen jo lopettelemassa kukintaansa. Sillä on Pionien Kodin historiassa aivan oma paikkansa, sillä se on Matti-isän itse jalostama.

– Isä osti Kiinasta luonnosta kerättyjä siemeniä ja kylvi niitä. Suurimmasta osasta kasvoi vaaleanpunaisia, mutta yksi oli valkokukkainen ja aikaisempi kuin

PIONIEN KUKINTA-AIKA ETELÄISESSÄ SUOMESSA

	TOUKOKUU	KESÄKUU	HEINÄKUU
Tillipioni 			
Kuolan-, ruusu- ja silkkipioni 			
Kaukasian- ja juhannuspioni 			
Pensaspionit 			
Itoh-hybridit 			
Kiinanpionit 			



Leikkokukkaksi pioni kannattaa leikata nupul-laan – silloin se kestää maljakossa pitkään, muistuttaa Pionien Kodin toinen omistaja Mikko Uusi-Honko.

muut. Se osoittautui kauniiksi ja kestäväksi, ja niin se jäi meille tuotantoon. Sitä on myynnissä silloin tällöin.

Muutoin Uusi-Hongot ovat jättäneet jalostamisen muille.

– Uutta pionilajiketta jalostaessa pitäisi ensin kasvattaa kasvia siemenestä viisi–kuusi vuotta, jotta näkisi ensimmäisiä kukkia ja sitten vielä vuosia, jotta selviää, onko kasvi hyvä ja taudinkestävä, Mikko sanoo.

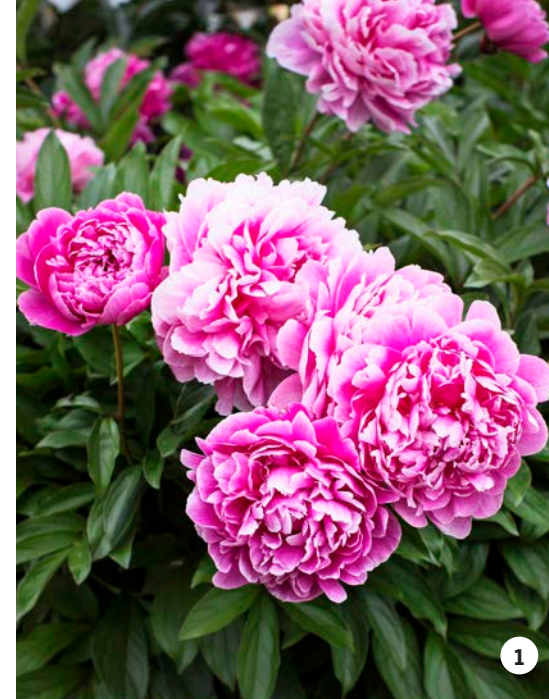
Yritys tuo juurakot ulkomailta, pääasiassa Saksasta, Puolasta, Hollannista ja Kiinasta, ja kasvattaa itse ne myyntikokoisiksi taimiksi.

PIONI ON KASVATTANUT suosiotaan viimeiset kymmenen vuotta, Mikko sanoo. Hän näkee syyksi ryhmäruusujen suosion hiipumisen.

– Kymmenkunta vuotta sitten alkoi trendi, että ihmiset halusivat ryhmäruusuista eroon, koska huonojen talvien vuoksi niitä oli jatkuvasti uusittava. Tilalle hankittiin pioneja.

Pioni on yleistynyt myös leikkokukkana ja tullut sitä kautta yhä tunnetummaksi.

– Ja onhan se komea, hyväntuoksuinen kukka. Ehkä siinä on syytä suosiolle.



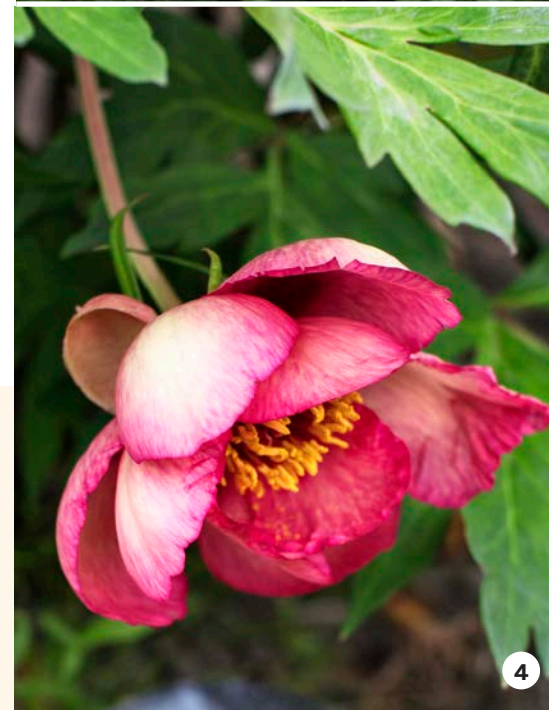
1



2



3



4

1 Kiinanpioni 'Jadwiga' on hyvä leikkokukka. Terälehtien kärjissä on aavistus hopeaa.

2 Itoh-hybridi 'Cora Louise' kukkii pitkään.

3 Nopeakasvuissa kiinanpioni 'Red Sarah Bernhardtissa' on kerrotut, makeantuoksuiset kukat.

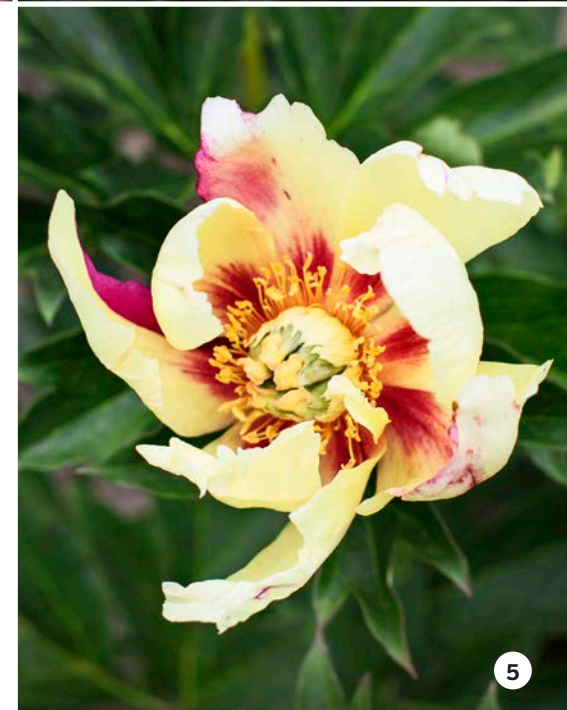
4 Lajike 'Florida' on kahden puuvartisen pionin risteytys. Kukinnon terälehdet ovat sisältä korallinpunaiset ja ulkopuolelta vaaleankeltaiset.

5 Itoh-hybridi 'Callie's Memoryn' kellertävien terälehtien sisäreunat ovat tummanpunaiset.

6 Kiinanpioni 'Green Halo' on ainoa vihreä, ruohovartinen pioni. Kukinta-aika on melko lyhyt.

7 Kiinanpioni 'Auguste Dessert' houkuttelee hyönteisiä. Lajike on matala ja myöhäinen.

8 Tuoksuvakukkainen kiinanpioni 'Angel's Cheeks' on hyvä leikkokukka. Kasvusto on tukeva.



5

Mikon vinkit PIONIEN HOITOON

PERUSTA KOHOPENKKI.

Pioni viihtyy parhaiten koho- tai rinnepenkissä, läpäisevässä maassa. Jos penkki on ladottu kivistä, sementt-laatoista tai laudoista, huolehdi salaajituksesta sala- oijasepelillä tai -putkella. E erityisen herkkiä märkyy- delle ovat puupionit ja kau- kasianpioni.

ÄLÄ ISTUTA LIIAN SYVÄÄN.

Kaiva pionille vajaan puo- len metrin syvyinen istutus- kuoppa. Laita pohjalle pala- nutta lantaa, sen päälle puhdasta maata ja sen päälle pioni. Juurakon niskasta, sil- mujen alkamiskohdasta on hyvä olla maan pintaan 3-5 sent- tiä. Älä istuta aivan pionien viereen syväjuurisia peren- noja ja pidä pieni alue pionin

ympärillä vapaana muista kas- veista. Kiinanpionit pitävät auringosta, joten älä istuta niitä suoraan puun alle.

SOMMITTELE MASSAKSI.

Samaa pionilajiketta voi istuttaa monta tainta lähe- käin, vaikkapa kolmion muo- toon 30 sentin päähän toisis- taan. Näin saadaan nopeasti näyttävää massaa kukkapen- kiin. Eri lajikkeiden väliin on sen sijaan hyvä jät- tää vähintään 70-80 senttiä tilaa. Muutoin voimakkaampi- kasvuinen lajike jättää hel- posti heikomman jalkoihinsa.

KASTELE ALUKSI.

Kastele pionia istutusvuonna ja sitä seuraavana kesänä parin viikon välein, jos on kuivaa. Pioni kasvattaa juu-

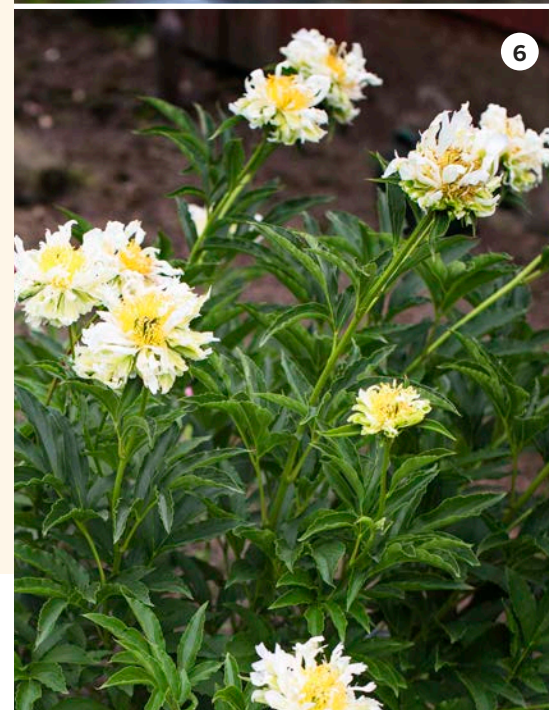
ret syvälle maahan, joten myöhemmin sitä ei ole tar- vetta kastella.

UNOHDA KALKITUS.

Valmiiseen perennapenkkiin istutettu pioni ei kaipaa lainkaan kalkkia ja pärjää istutuslannoituksella monta vuotta.

SIIRRÄ JA JAA SYKSYLLÄ.

Ihanteellisin aika pionin siirtämiseen ja jakamiseen on elo-syyskuun vaihteessa, kun kasvukausi on miltei ohi, mutta pionilla on vielä aikaa juurtua uuteen paikkaan ennen talven tuloa. Parhaassa tapauksessa pioni kukkii seuraavana kesänä entiseen malliin. Keväällä siirretyn pionin toipumisessa voi mennä useita vuosia.



6



7



8